

Günün Piyasa Haritası

Kanada'nın ABD menşeli yaklaşık 20 milyar dolarlık mal grubuna uyguladığı karşı gümrük vergileri Türkiye saatiyle sabahın ilk saatlerinde yürürlüğe girdi. Oranlar %15 ile %50 arasında değişiyor, kapsam 700'ü aşkın ürüne uzanıyor. Temmuzda ABD'nin Kanada mallarına getirdiği %50'lik verginin ardından ağustos boyunca süren müzakerelerin sonuçsuz kalması, Ottawa'yı dolar bazında birebir karşılık verme kararına taşıdı. Başbakan Mark Carney düzenlemeyi Kanadalı çalışanları, çiftçileri ve işletmeleri korumaya dönük bir adım olarak tanımladı, etkilenen kesimler için 5,42 milyar dolarlık destek paketi de açıklandı. Fiyatlama açısından belirleyici olan kısım ise verginin maliyetinin nerede kaldığı. Kiel Dünya Ekonomisi Enstitüsü'nün hesabına göre bu maliyetin %96'sı ABD'li ithalatçı ve tüketicilerin üzerinde kalıyor. Başlık böylece ticaret hacminden çok ABD enflasyon patikasına dokunan bir nitelik kazanıyor.

Zamanlama Fed açısından hassas bir döneme denk geliyor. Ağustos istihdam raporunun 162 binlik artışla güçlü gelmesinin ardından eylül toplantısında faiz artırımı ihtimali canlı kalmıştı, on yıllık tahvil getirisi %4,78 ve iki yıllık getiri %3,76 düzeyinde bulunuyor. Cuma günü açıklanacak ağustos tüketici fiyatları bu tartışmanın son girdisi olacak. Maliyet aktarımının ilk izlerini taşıyıp taşımadığı sorusu şimdiden tahvil tarafındaki fiyatlama giriyor.

Gece boyunca oluşan tablo tek yönlü değil. Asya'da Kospi %2,38 yükselişle 7.161,78 puana çıkarken Nikkei 225 %0,17 ile sınırlı bir artıda kaldı, Hang Seng %0,27 geriledi. ABD vadeli yataya yakın seyreliyor, S&P 500 kontratı 7.721,50 seviyesinde bulunuyor ve ABD borsaları İşçi Bayramı tatilinin ardından bugün yeniden açılıyor. Buna karşın verginin yürürlüğe girmesine ilk tepki bugünkü seansta oluşacağı için açılış öncesindeki sakinlik yanıltıcı olabilir. Yurt içinde ise ağırlık merkezi perşembe günü açıklanacak Para Politikası Kurulu kararına kaymış durumda, Borsa İstanbul son işlem gününü BIST 100'de %0,99 artışla 14.151,59 puandan tamamlamıştı.

Kanada Misillemesinin Ürün Haritası

Listenin bileşimi, düzenlemenin hangi sektörlerde hissedileceğini doğrudan gösteriyor. Çelik, beyaz eşya, tarım makineleri, süt ürünleri, tekstil ve genel tüketim malları kapsamın ana kalemlerini oluşturuyor. Kanada'nın ABD otomobil üreticileri açısından en büyük alıcı konumunda bulunması, otomotiv tarafındaki yükü ayrıca ağırlaştırıyor. ABD'li tüketici cephesinde ise 550 kalem üründe fiyat artışı ihtimali gündemde. Vergilerin iki tarafta da nihai fiyatlara yansması zaman alacağından, üçüncü çeyrek bilançolarında marj tarafındaki etkiyi izlemek gerekecek.

Japonya'da Büyüme Revizyonu ve Yen

İkinci çeyrek büyümesi yukarı yönlü revize edildi. Çeyreklik artış ilk tahmindeki %0,3'ten %0,4'e, yıllıklandırılmış oran %1,1'den %1,4'e çıkarıldı. Revizyon, Japonya Merkez Bankası'nın bu ay politika faizini 25 baz puan artırabileceği yönündeki fiyatlamayı güçlendirdi ve etki en net kur tarafında görüldü. Dolar/yen %0,99 gerilemeyle 154,67 seviyesine indi, gün içi dip 154,05 oldu ve önceki kapanış 156,22 düzeyindeydi.

Tüpraş Payında Blok Satış Tamamlandı

Koç Holding'in Kamuyu Aydınlatma Platformu'na yaptığı açıklamaya göre, 1 TL nominal değerli pay için 384,50 TL fiyattan gerçekleştirilen satış işleminin takası son işlem gününde tamamlandı. İşleme Koç Holding'in sahip olduğu 11.000.000 TL nominal ve dolaylı ana ortak Temel Ticaret ve Yatırım'ın sahip olduğu 5.019.979 TL nominal tutarındaki paylar konu oldu. Satışın ardından Temel Ticaret'in Tüpraş sermayesindeki doğrudan payı %0,0'a, Koç Holding'in doğrudan payı %3,7'ye indi, Koç Holding'in bağlı ortaklığı Enerji Yatırımları ile birlikte toplam doğrudan pay sahipliği ise %50,1 seviyesine geriledi ve şirket yönetim kontrolünün sürdüğünü bildirdi.

Çin İhracatında Ağustos Hızlanması

Gümrük verileri, tarife duvarları yükselirken Çin'in dış ticaret fazlasının genişlemeyi sürdürdüğünü ortaya koydu. Ağustosta ihracat yıllık %25 arttı ve temmuzdaki %23,9'luk artışın üzerine çıktı, ithalattaki artış %28,2 oldu. Dış ticaret fazlası temmuzdaki 112,5 milyar dolardan 119,1 milyar dolara yükseldi. Artışın taşıyıcıları otomobil, elektrikli araç, yarı iletken ve sanayi makineleri kalemleri. Ülke aynı zamanda Güneydoğu Asya, Latin Amerika ve Afrika'ya dönük satışlarını genişletiyor, bu da tarife baskısı altında pazar çeşitlendirmesinin işlediğine işaret ediyor. Fazlanın büyümesi kısa vadede emtia talebini destekleyen bir unsur, orta vadede ise ABD ve Avrupa cephesinde yeni korumacı adımların zeminini hazırlıyor.

Faiz Kararı Öncesinde Yurt İçi Tablo

Borsa İstanbul son işlem gününü BIST 100'de %0,99 artışla 14.151,59, BIST 30'da %1,73 artışla 16.730,66 puandan tamamladı. Politika faizi %37 düzeyinde bulunuyor ve perşembe günü karar, ağustos enflasyonu ile Orta Vadeli Program'ın yeni patikasının birlikte okunacağı ilk toplantı olacak. Yıl sonu tüketici enflasyonu tahmininin %28,4'e yükseltilmesi, hisse tarafındaki sektörel ayrışmayı canlı tutuyor.

Bakır Fiyatında Rekor Seviye

Londra Metal Borsası'nda üç aylık bakır kontratı 14.617 dolarla tüm zamanların en yüksek seviyesine çıktı, yıl başından bu yana kazanç %17'ye ulaştı. Yükselişin arkasında iki unsur var. Birincisi, ABD'de beklenen tarifelerden önce rafine bakırın bu ülkeye kayması ve borsa stoklarını eritmesi. İkincisi, Şanghay Vadeli İşlemler Borsası depolarındaki stokların 2024'ten bu yana en düşük düzeye inmesi ve imalat tarafında mevsimsel talep döneminin başlaması. Metalin bu seviyede kalıcılık kazanması, kablo, dayanıklı tüketim ve elektrik ekipmanı üreten sanayi kolları açısından girdi maliyeti tarafında izlenmesi gereken bir gelişme. Stok erimesinin tarife beklentisinden kaynaklanması ise fiyatın bir bölümünün kalıcı arz açığından değil, geçici yer değiştirmeden geldiğini düşündürüyor.

Asya Seansı ve Vadelilerin Görüntüsü

Bölgede öncülük yeniden Kore'de. Kospi %2,38 artışla 7.161,78 puana yükseldi, hareketin dayanağı yarı iletken hisselerindeki talep. Nikkei 225 %0,17 ile 66.514,77 puanda sınırlı bir artıda kaldı, yendeki güçlenme ihracatçı tarafını baskılıyor. Hang Seng %0,27 kayıpla 25.345,57 puana inerken Şanghay Bileşik %0,36 artışla 3.946,99 puana çıktı. ABD tarafında S&P 500 vadeli kontratı 7.721,50 seviyesinde yatay seyrediyor ve gün içi bandı 7.698,50 ile 7.728,50 arasında kaldı. ABD endeksleri en son 4 Eylül'de işlem gördü, S&P 500 %0,38, Dow Jones %0,51 ve Nasdaq Bileşik %0,29 kayıpla kapanmıştı.

Petrolde Hürmüz Primi Sürüyor

Brent petrol varil başına 97,01 dolarda %0,76, ABD ham petrolü 92,33 dolarda %0,93 artıda bulunuyor. Hürmüz cephesindeki risk primi fiyatın içinde kalmayı sürdürüyor ve enerji ithalatçısı Türkiye açısından bu bant cari denge üzerindeki baskıyı canlı tutuyor. Değerli metal tarafında ons altın 4.482,50 dolarda %0,13 artıda, gümüş 67,62 dolarda %1,31 yükselişte.

ÖZETLE

Günün ekseninde Kanada'nın ABD menşeli yaklaşık 20 milyar dolarlık mala uyguladığı ve sabahın ilk saatlerinde yürürlüğe giren karşı vergiler bulunuyor. Oranlar %15 ile %50 arasında değişiyor, kapsam 700'ü aşkın ürünü ve çelikten beyaz eşyaya, tarım makinelerinden süt ürünlerine uzanan bir listeyi içeriyor, Kanada tarafında 5,42 milyar dolarlık destek paketi devreye alındı. Kiel Dünya Ekonomisi Enstitüsü'nün hesabına göre maliyetin %96'sı ABD'li ithalatçı ve tüketicilerin üzerinde kaldığından, başlık doğrudan ABD enflasyon patikasına bağlanıyor ve cuma günkü tüketici fiyatları verisinin ağırlığını artırıyor. Tahvil tarafında on yıllık getiri %4,78, iki yıllık getiri %3,76 düzeyinde. Japonya'da ikinci çeyrek büyümesinin çeyreklik %0,4 ve yıllıklandırılmış %1,4'e revize edilmesi merkez bankasının bu ay 25 baz puanlık artırıma gitme ihtimalini güçlendirdi, dolar/yen %0,99 gerilemeyle 154,67 seviyesine indi. Çin'de ağustos ihracatı yıllık %25, ithalat %28,2 arttı ve dış ticaret fazlası 119,1 milyar dolara yükseldi.

Emtia cephesinde Londra Metal Borsası'nda bakır 14.617 dolarla rekor tazeledi, dayanak ABD'ye yönelen rafine metal akışının stokları eritmesi ve Şanghay depolarındaki bakır stokunun 2024'ten bu yana en düşük seviyeye inmesi. Brent petrol Hürmüz kaynaklı risk primiyle 97,01 dolarda, ons altın 4.482,50 dolarda, gümüş 67,62 dolarda bulunuyor. Açılış öncesinde Asya'da Kospi %2,38 ile ayrışırken Nikkei 225 %0,17 artıda, Hang Seng %0,27 ekside kaldı, ABD vadeliileri yataya yakın seyreliyor ve ABD borsaları tatilin ardından bugün yeniden açılıyor. Yurt içinde Borsa İstanbul son işlem gününü BIST 100'de %0,99 artışla 14.151,59, BIST 30'da %1,73 artışla 16.730,66 puandan tamamladı, politika faizi %37 düzeyinde bulunuyor ve perşembe günkü Para Politikası Kurulu kararı haftanın yönünü belirleyecek. Şirket tarafında Koç Holding, Tüpraş paylarında 1 TL nominal için 384,50 TL fiyattan yapılan blok satışın takasının tamamlandığını ve bağlı ortaklığıyla birlikte toplam doğrudan payının %50,1'e indiğini bildirdi.

Emre Özdemir**Trive Yatırım Araştırma Uzmanı**

RİSK UYARISI:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.